joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 21

Oktatás és kutatás a kolozsvári Babeș–Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának magyar tagozatán

VINCZE MÁRIA

A Babeș–Bolyai Tudományegyetem felső vezetése már a 90-es évek elején felismerte, hogy a többnyelvű képzés bevezetése előnyös lehet, különösen az egyetem nemzetközi megítélése, de a diáklétszám növelése szempontjából is, és támogatta a karok ilyen irányú törekvéseit. Ott, ahol a kari vezetőségek nyitottak voltak, így például a Matematika, a Fizika, a Történelem-Filozófia, a Pszichológia stb. Karon, már a 90-es évek első felében beindult a magyar nyelvű képzés. A Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karon csak a 2000-es tanévtől sikerült beindítani a magyar tagozatot, viszonylag nagy ellenállás mellett. Ez a negatív viszonyulás az évek során jelentősen csökkent, de egyes esetekben még most is érezhető.

2000 őszén a Közgazdaságtudományi Karon 4 főállású oktató volt, akik vállalhatták a magyar nyelven való oktatást, mindnyájan közel a 60. életévükhöz. Mivel 1990 és 2000 között a kar egyetlen tanszéke sem alkalmazott fiatal magyar oktatókat, nem igazán etnikai diszkrimináció miatt, hanem azért, mert nem is jelentkeztek jelöltek a meghirdetett állásokra, így reménytelen lett volna arra várni, hogy majd, ha lesz megfelelő számú magyar oktató, akkor kezdjük el a képzést.

A Közgazdaságtudományi Karon a 2000–2001-es tanévben kilenc szakirány volt, ezek közül magyar nyelven csak hármat tudtunk indítani: pénzügy-biztosítás, marketing és gazdasági informatika szakot. Nem csak nappalis, de távoktatási rendszert is indítottunk, mindjárt a kezdetektől, úgyhogy 2004-ben az első nappalis tagozatos évfolyamunk, 2005-ben már az első távoktatásos évfolyam is végzett.

A 2004–2005-ös tanévben indítottuk az első magyar nyelvű mesterkurzust Régió- és vidékfejlesztés gazdaságtana témakörben, amelyen 16 diák vett részt. A 2005–2006-os tanévtől beindult a Vállalati pénzügyek, majd 2006–2007-től a Termékmarketing mesterkurzus is.

Oktatóinkról

2000 őszére meghirdettük három szakirányon a magyar nyelvű képzés beindítását, és felkutattuk azokat a szakembereket, akik vállalták az együttműködést. A magyar nyelvű oktatás beindítása céljából elsősorban az egyetem más karain oktató magyar ta-

joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 22

nárokat kerestük meg, akik óraadó tanárként csatlakoztak hozzánk. Volt néhány lelkes gyakorló közgazdász is, akik bekapcsolódtak az oktatási tevékenységbe. Így például dr. Pete István mindjárt a kezdetektől vállalta a számviteli tárgyak oktatását, és jelenleg is, a szenátori funkciója mellett, oktat a karon. A kezdetektől támogatták törekvéseinket kiváló magyarországi szakemberek is, így a Pécsi Tudományegyetemről Bélyácz Iván professzor és később mások is, valamint a mai Corvinus Egyetemről Száz János professzor és kollégái. Ők nemcsak alaptárgyak oktatását vállalták, de tankönyvekkel is ellátták a könyvtárunkat, és diákjaink, valamint fiatal oktatóink magyarországi szakképzésének irányítását is felvállalták. Később sokan mások is bekapcsolódtak, így a Miskolci Egyetem oktatói is, különösen 2004 után, amikor a mesterkurzusok beindítása elképzelhetetlen lett volna a magyarországi tanárok támogatása nélkül. Második éve kinevezett tanárunk Bokros Lajos professzor, aki nemcsak a diákokat oktatja, de mentora a fiatal doktoranduszainknak is.

A fiatalok közül sokan nem vállalták az egyetemi karrierhez szükséges erőfeszítést, a doktori fokozat megszerzését, és egy év után felhagytak ezzel a munkával, így a szemináriumot vezetők körében még jelenleg is nagy az évi változás. Szerencsére a fiatalok között olyanok is voltak, akik hivatásuknak tekintették az oktatást. Már két magyar nyelven oktató fiatal kolléga is megszerezte a PhD fokozatot, 2008 őszéig újabb 8 fiatalnak van nagy esélye a PhD fokozat megszerzésére. Jelentős előrelépést sikerült elérnünk a főállásban alkalmazott, magyar nyelven oktatók számának vonatkozásában.

A 2007–2008-as tanév első félévében a magyar tagozaton oktatók megoszlása a következő:

– a Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar alkalmazásában lévő és magyarul oktatók száma: 2 egyetemi tanár (Vincze Mária és Vorzsák Álmos), 5 adjunktus (Juhász Jácint, Kovács Gyöngyvér, Molnár Judit, Nagy Ágnes, Pete István), 5 tanársegéd (Benyovszki Annamária, Györfy Lehel-Zoltán, Juhász Mónika, Nagy Bálint Zsolt, Petru Tünde Petra);

– 11 doktorandusz, akik az oktatásban is részt vesznek (Avornicului Mihály, Fekete Alpár, Fekete Pali Pista Szilveszter, Kerekes Kinga, Kovács Imola, Kölcsey Andrea, Páll Zsuzsa, Székely Imre, Székely Levente, Szőcs Emese, Volkán Réka);

– a Babeș–Bolyai TE más karairól, illetve más egyetemekről áttanító tanáraink száma az idei tanévben 9, ezt egészítik ki a gyakorló közgazdászok, akik óratartást vállaltak (Kelemen Zoltán, Tamás Ervin, Pál-Antal Ildikó és mások), valamint a mesteris hallgatók (Kovács Ildikó, Kádár Katalin és még sokan mások).

joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 23

A magyar tagozaton több tárgyat románul oktatnak, részben azért, mert nincsenek olyan tudományos fokozattal rendelkező magyar fiatalok, akik átvehetnék ezeknek a tárgyaknak az oktatását, részben pedig azért, mert szükségesnek tartjuk, hogy a magyar tagozatos hallgatók elsajátítsák a román szaknyelvet.

A főállású oktatóink, a BBTE más karáról nálunk is tanító tanárok és a külső óraadók mellett jelenleg is nagyszámú magyarországi vendégtanár és meghívott előadó vesz részt a kolozsvári Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar magyar tagozatának munkájában.

Főbb hiányosságaink a következők:

– Az oktatói tananyagok kidolgozása terén jelentős a lemaradásunk, kevés a saját tankönyv.

– Legtöbb fiatal oktatónk nem rendelkezik gyakorlati ismeretekkel, azaz termelésben nem, vagy csak rövid időt dolgozott.

– A magyar tagozat nem tudott nagyobb mértékben, hatékonyan bekapcsolódni a szakmai közéletbe, ritka esetekben voltak intézményi szakmai rendezvények, nincsenek jelen a napilapok oldalain, a rádió, televízió adásaiban.

– Nincs kiépített, hatékonyan működő kapcsolat a kutatóközpontok és a kari tanszékek között, sem a Román, sem a Magyar Akadémia intézetei vonatkozásában.

– Kevés a külföldi egyetemeken eltöltött idő, a szerzett tapasztalat.

Tapasztalható, hogy a fiatal szakembereink elméleti és módszertani felkészültsége nem minden esetben kielégítő, viszont szakmai tájékozottságuk nemzetközivé vált.

A doktori iskolákban folyó munkát még nem igazán jellemzi a szakmai igényesség, gyakorlatilag hiányzik a rendszeres minőségellenőrzés, hiányoznak a hazai és külföldi szaktekintélyek, akik részt vennének ebben a munkában. Meggyőződéssel vallom, hogy csak az kapjon doktori fokozatot, aki megfelel a nemzetközi követelményeknek.

joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 24

Diákjainkról

1. táblázat. A magyar tagozat diákállománya a 2007–2008-as tanév elején

Évf.	Oktatási forma		Pénzügy és bank	Marketing	Gazdasági informatika	Menedzsment	Turizmus és szolgáltatások gazdaságtana	Összesen
I. évf.	Nappali		305					
	Távoktatás	Kolozsvár	53					
		Szalonta	26					
	Összesen magyar tagozat		**384**					
II. évf.	Nappali		103	48	20	50	32	253
	Távoktatás	Kolozsvár	21	-	-	29	-	50
		Szalonta	21	-	-	-	-	21
	Összesen magyar tagozat		**145**	**48**	**20**	**79**	**32**	**324**
III. évf.	Nappali		106	58	23	-	-	187
	Távoktatás		35	8	-	-	-	43
	Összesen magyar tagozat		141	66	23	-	-	230
IV. évf.	Nappali		133	64	36	-	-	233
	Távoktatás		38	9	-	-	-	47
	Összesen magyar tagozat		**171**	**73**	**36**	**-**	**-**	**280**
V. évf.	Távoktatás		29	9	-	-	-	38
	Összesen magyar tagozat		**28**	**9**	**-**	**-**	**-**	**38**
Összesen								**1256**

Jelenleg a kolozsvári Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar magyar tagozatán 1256 a bachelor fokozaton tanuló diáklétszám, ezt egészíti ki a 44 mesteris diák, valamint a 20 magyar PhD-hallgató.

A kar román és német tagozatán évente még átlagosan 500 magyar diák tanul, tehát több mint 1750 magyar diák tanul a Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karon. Románia egyetlen multikulturális egyetemén a teljes diáklétszám kb. 16%-a magyar, és az összes magyar diáklétszámnak kb. 70%-a tanul magyar tagozaton. Ennek a magyarázata egyrészt a német, angol és francia szakirány iránti fokozódó érdeklődés, másrészt az a tény, hogy a kar jelenlegi tíz szakirányából magyar nyelven csak öt hallgatható.

A beiratkozott diákok létszáma évente nőtt, a végzési arány viszont változó, különösen a távoktatáson nagy a lemorzsolódás (2. táblázat). A nappalis diákokkal szembeni szakmai igényesség is fokozott, a kari vezetőség példaértékűnek tekinti a magyar tagozati hozzáállást. Mi nem diplomákat osztogatunk, hanem az elvégzett komoly munkát értékeljük, tudatosítva diákjainkban, hogy ahol évente országosan közel 45 000 közgazdász diplomát állítanak ki, ott csak az alapos tudás nyújthat esélyt a jobb munkalehetőség megszerzésére.

joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 25

2. táblázat. A kolozsvári Babeș-Bolyai TE Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának magyar tagozatán végzett közgazdászok száma

	Összes diák	Pénzügy és bank	Marketing	Gazdasági informatika	Végzettek aránya a beiskolázott létszámhoz viszonyítva
Beiratkozottak 2000-ben	**82 – nappali**				
Végzősök száma 2004	**67**	**27**	**23**	**17***	**81,71%**
– nappali	67	27	23	17*	**81,71%**
– távoktatás	-	-	-	-	-
Államvizsgázottak száma	**65**	**27**	**23**	**15***	**79,27%**
– nappali	65	27	23	15*	**79,27%**
– távoktatás	-	-	-	-	-
Beiratkozottak 2001-ben	**81 – nappali**				
	32 – távoktatás				
	113 – összesen				
Végzősök száma 2005	**85**	**37**	**31**	**17***	**75,22%**
– nappali	68	28	23	17*	83,95%
– távoktatás	17	9	8	-	53,13%
Államvizsgázottak száma	**83**	**37**	**29**	**17***	**60,18%**
– nappali	66	28	21	17*	81,48%
– távoktatás	17	9	8	-	53,13%
Beiratkozottak 2002-ben	**109 – nappali**				
	27 – távoktatás				
	136 – összesen				
Végzősök száma 2006	**107**	**50**	**31**	**26**	**78,68%**
– nappali	92	43	29	20	84,40%
– távoktatás	15	7	2	2*+4	55,56%
Államvizsgázottak száma	**100**	**49**	**28**	**23**	**73,53%**
– nappali	90	43	27	20	82,57%
– távoktatás	10	6	1	1*+2	37,04%
Beiratkozottak 2003-ban	**211 – nappali**				
	46 – távoktatás				
	257 – összesen				
Végzősök száma 2007	**172**	**103**	**52**	**17**	**66,93%**
– nappali	149	91	43	15	70,62%
– távoktatás	23	12	9	2	50,00%
Államvizsgázottak száma	**147**	**90**	**40**	**17**	**57,20%**
– nappali	130	80	35	15	61,61%
– távoktatás	17	10	5	2	36,96%

joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 26

Többen sokfelé teszik fel a kérdést: Mennyire tekinthető jellemzőnek az igényesség a felsőoktatásra, a tudományos műhelyekre és a felsőoktatásból kikerülő új diplomásokra napjainkban? A retorika szintjén a válasz pozitív, de a mindennapi tapasztalat, és főleg a munkáltatók részéről érkező visszajelzések kevésbé dicséretesek.

A hallgatói létszámra épülő normatív támogatási rendszer arra készteti egyetemünket, hogy növelje beiskolázási létszámát, és ez a magyar tagozatokra is vonatkozik. Új szakirányok indításával próbáljuk meg vonzani a hallgatókat, még akkor is, ha nem minden esetben biztosított a megfelelően képzett oktatói gárda az újonnan vállalt feladatok elvégzésére. Lényegében nem az a baj, hogy sokan iratkoznak be a felsőfokú intézményekbe, hanem inkább az, hogy a már felvett hallgatókat igyekeznek benntartani a rendszerben, hogy a támogatások ne csökkenjenek. Ők viszont már diplomával a kezükben nem lesznek hajlandók szakmunkát végezni, viszont sem ismeretük, sem helyük nem lesz vezetői állás betöltésére.

Oktatói terhek

Egy egyetemi oktatási rendszer kiépítése időt igényel, különösen időigényes az oktatók kinevelése. A 2000–2007 közötti időszak túlságosan rövid ahhoz, hogy a magyar tagozat fejlődésében jelentős eredményeket tudnánk felmutatni. Ami viszont mégis egyértelműen eredményként könyvelhető el, az elsősorban az alkalmazásban lévő tanárok és a végzett, diplomát szerző diákok számának növekedése.

A 2000-ben alkalmazásban lévő négy tanár közül időközben 2-en elmentek, viszont ma már 12-en vannak alkalmazásban, és a közeljövőben ez a szám jelentősen nőhet a tudományos fokozatot szerző doktoranduszaink alkalmazásával. Eredményként könyveljük el azt is, hogy minden évben nőtt azoknak a tantárgyaknak a száma, amelyeket már magyarul tudunk oktatni. Az első három félévben, amelyek tanterve közös, már minden tárgyat le tudunk fedni, a szaktárgyak magyar nyelvű oktatása terén is történt előrelépés. Hangsúlyozni szeretném, hogy a kar vezetősége részéről ilyen vonatkozásban pozitív diszkrimináció érvényesül, a doktoranduszaink is tarthatnak már előadást egy idősebb tanár szakmai irányítása mellett. Ezt a szakmai irányítást a helyi tanárok mellett a magyarországi vendégtanárok is végzik.

A 2006–2007-es tanévtől a magyar tagozat már öt szakirányt fed le, ami jelentős többletmunkát jelent a magyarul oktatók számára. Minden fiatal oktató, akár alkalmazásban van, akár doktoranduszként végez oktatói tevékenységet, rendkívül leterhelt, átlagosan 3 tantárgyat kénytelen oktatni.

joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 27

A doktorképzés első évében a hallgatóknak komoly tanulmányi és vizsgakötelezettségeik vannak és az oktatási tevékenységben is részt kell venniük, így elmélyült tudományos munkára alig marad idő és energia.

Nem egyszerűen a viszonylag kis fizetések kiegészítését szolgálja a heti 11 órás hivatalos leterhelés melletti plusz órák vállalása, hanem a megnövekedett oktatási igény és az oktatásba bevonható fiatalok kis száma.

Az a tény, hogy a kolozsvári magyar nyelvű közgazdászképzés jelenlegi helyzete még nem tekinthető kielégítőnek, kitűnik a következő összehasonlításból. A *Szabadság* november 15-i számában az EMTE akkreditációjával kapcsolatos cikkből két adatot emelek ki: a 2205 diáklétszám mellett az oktatók száma 339, tehát átlagosan 6,5 diák jut egy oktatóra. Természetesen értelmetlen volna a 12 alkalmazásban lévő oktatóra vetíteni az 1300-as diáklétszámot, hiszen a jelenlegi öt szakirány és három mesterkurzus közel 90 tantárgyának oktatásában mások is részt vesznek, de a diákokkal való foglalkozás terhe döntő mértékben a nap mint nap jelen levő helyi oktatókra hárul.

Ez a kényszerhelyzet átmeneti állapot, mert 2008-ban, a tervek szerint, 6–8 doktoranduszunk megszerzi a PhD fokozatot, ugyanakkor csökken a diáklétszám is, mert már csak a bolognai rendszer szerint tanuló diákjaink maradnak a rendszerben, és az első évre beiratkozók száma is előreláthatóan csökkeni fog.

Szükségesnek tartom kihangsúlyozni, hogy a kolozsvári Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karon a magyar tanárok alkalmazását jelenleg nem a román kari vagy egyetemi vezetőség ellenállása akadályozza. Természetesen ugyanazokat a feltételeket kell teljesíteniük a magyar fiataloknak is, mint a román kollégáiknak, ha egyetemi oktatói pályára akarnak lépni, és ezen a téren nem is kérünk engedményt, mert a magyar tagozat érdeke, hogy jól képzett oktatói legyenek. Felhozhatjuk a magyar fiatalok mentségére, hogy számukra az egyetemi oktatói pálya csak 2000 után vált elérhetővé, de már nyolcadik éve működik a magyar tagozat, úgyhogy ezt már nem sokáig lehet érvként emlegetni. Még csak arra sem lehet hivatkozni, hogy nincs kinél doktorálni Kolozsváron, mert van magyar doktorátusvezető is, és a román kollégák is szívesen vesznek fel tehetséges magyar fiatalokat.

Kutatómunka és publikálási tevékenység

Az oktatás-kutatás kapcsolata új alapokra került. Egyrészt a bővülő hallgatói létszám, a szakirányok gyarapodása, azaz a többletoktatási feladatok, másrészt a pályázati kutatási rendszer általánossá válása, a kutatási pályázatok elbírálásának rendszere nem igazán kedvez a magyar tagozaton oktató fiataloknak. Általában azok juthatnak nagyobb valószínű-

joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 28

séggel pályázati forrásokhoz, akiknek már előzőleg is volt eredményes pályázati kutatásuk, akik már kialakították hazai és főleg nemzetközi kutatói kapcsolatrendszerüket, így a fiatal generáció e tekintetben kedvezőtlenebb helyzetben van. A felsőoktatási intézmények kutatási feltételei általában bizonytalanok, bár a 7-es keretprogram lényegesen javítja a helyzetet. Viszont a Babeș–Bolyai TE új kutatáspolitikája, melynek célja a kutatóegyetem státusz elnyerése és középtávon a sanghaji lista első 500 helyezése közé jutás, jobb feltételeket biztosít a kar fiatal kutatóinak, mint bármikor ezelőtt, csak élni kellene a lehetőségekkel.

Ma már valamely egyetem nemzetközi értékelésének egyik alapvető kritériuma a nemzetközi kutatásban való részvétel. A magyar tagozat oktatói kari viszonylatban jól teljesítettek, átlagon felüli eredményeket értek el a publikált dolgozatok száma, valamint a kutatási projektekben való részvétel vonatkozásában. Már vannak fiataljaink, akik Európa és a tengerentúl országaival közös kutatásokban együttműködnek, de tevékenységük egyelőre jórészt a helyi adatgyűjtésre és annak feldolgozására korlátozódik.

A kolozsvári Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi kar magyar tagozata mint intézmény nincs jegyezve a nemzetközi porondon. Ez nem jelenti azt, hogy egyes személyek ne végeznének nemzetközileg is számon tartott munkát.

Nehéz behatárolni a magyar tagozaton oktató közgazdász kollégák kutatási témaköreit. Ezt ma nagymértékben befolyásolja az elnyert magyarországi, nemzetközi, főleg európai uniós kutatási pályázatok jellege.

Néhány számszerű eredményt is felsorolunk, előbb arra a 11 alkalmazásban lévő tanszemélyzetre vonatkozóan, akik a kutatási tevékenységükről beszámolót küldtek (Vorzsák Álmos professzortól nem kaptunk semmiféle információt), valamint arról az 5 nappalis doktorandusz tevékenységéről, akik közgazdasági kutatásokban vettek részt (Kerekes Kinga, Kölcsey Andrea, Székely Imre, Fekete Pali Pista Szilveszter, Volkán Réka). A 2000–2007-es időszakban a kar magyar oktatói 22 kutatási projektben dolgoztak: 11 nemzetközi jellegű kutatás, ebből 5 kiemelten jelentős (Global Entrepreneurship Monitor, EU 5-ös keretprogram: REAPBALK – Rural Employment and Agricultural Perspectives in the Balkan Applicant Countries; EU 6-os keretprogramok: SERA – Study on Employment in Rural Areas; CEEC Agri Policy – Agro Economic Policy Analysis; Clavier – Climate Change and Variability: Impact on Central and Eastern Europe) 9 nemzeti szintű és 2 vállalati szintű. Egyedüli szerzőkként 11 kötetet, társszerzőkként 17 könyvet jelentettek meg. Az utóbbi három évben 38 tanulmányuk jelent meg a *Közgazdász Fórum*ban, 45 más folyóiratokban és 100 konferenciakötetekben. Ezek az eredmények számszerűségükben jelentősek, de csak kis hányaduk jelent nemzetközi szintű eredményt.

joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 29

A mi fiatal oktatóinknak szakmai felkészülésükben nagy segítséget jelentett és jelent a magyarországi vendégtanárainkkal való szoros kapcsolattartás, a tőlük kapott szakanyagok és tanácsok. Így például a Miskolci Közgazdasági Kar Menedzsment tanszéke által kezdeményezett kérdőíves felmérés a leadership témakörben tette lehetővé az adatgyűjtést és ennek feldolgozását Romániában is. Erre alapozva dolgozta ki a kari kutatócsoport a CNCSIS által elfogadott kutatási pályázatot: Strategic Leadership in the Context of Globalization and Regionalisation, amelynek keretében Juhász Jácint, Juhász Monika, Benyovszky Annamária, Györfy Lehel is jelentős mértékben kivették részüket. A Pécsi Közgazdasági Kar docensének, Szerb Lászlónak a segítségével és biztatására a magyar tagozat több fiatal munkatársa dr. Nagy Ágnes adjunktus irányításával bekapcsolódott a nemzetközi GEM projektbe.

Be kell látnunk, hogy ezek az eredmények elmaradnak azoktól a valós elvárásoktól, amelyekkel ma egy fiatal egyetemi oktató szembesül Európában vagy akárcsak Románia vagy Magyarország rangosabb egyetemein. Lényegében még nem tudunk olyan jelentős eredményt felmutatni, ami a nemzetközi élvonalba emelné az oktatóinkat. Nincsenek neves nemzetközi folyóiratokban közölt cikkeink, kevés még a magyarországi szaklapokban való jelentkezésünk is, annak ellenére, hogy elvileg ez a lehetőség biztosított számunkra. Kevés a valóban jelentős nemzetközi konferenciákon való részvételünk, és gyakran még azokat a lehetőségeket sem használjuk ki hatékonyan, amelyek adottak a fiatal kutatók számára, pl. a RODOSZ konferencia vagy az Erdélyi Múzeum-Egyesület szervezte Magyar Tudományosság Erdélyben stb.

Ma már lejárt az 1–2 személyes kutatások korszaka, ma csak hálózatokba bekerülve, más egyetemekkel együttműködve válhatunk ismert és keresett partnerekké. Rendszeresen hirdeti pályázatait az egyetemünk Kutató Bizottsága, az Oktatási és Kutatási Minisztérium, és főleg az Európai Unió 7. kutatási keretprogramja, tehát felkínált lehetőség bőven adódik. Ha nem is vállalunk kezdetben koordinátori szerepet, de partnerként részt vehetünk szakmailag igényes kutatásokban is, és nemcsak a szakmai, de az anyagi elismerés is elérhető.

A nem kielégítő eredményeket lehet az előzőkben említett oktatói terheléssel magyarázni, lehet a nálunk gyengébben teljesítőkre mutogatni, de azt nem lehet nem tudomásul venni, hogy egy kisebbségi oktatási rendszer csakis átlag feletti megvalósításokkal tud teret nyerni.

Mit jelent számunkra a *Közgazdász Fórum*?

Egyidejűleg lehetőség és felelősség: a mi lapunk, ahol az arra érdemes cikkeink megjelenhetnek, de amelynek a szakmai színvonaláért felelősek is vagyunk. A *Közgazdász Fórum* hazánkban az egyetlen olyan lektorált tudományos folyóirat, amely az ökonómiai kutatásokkal foglalkozó szakemberek számára közlési lehetőséget biztosít. Ennek különösen a fiatal ku-

joforum71 2007. 11. 23. 19:44 Page 30

tatók, a doktori képzésben résztvevők számára van nagy jelentősége, hiszen tudományos fokozatuk megszerzéséhez szigorú publikációs feltételeknek kell megfelelniük. Ily módon a folyóirat a magyar nyelvű közgazdasági felsőoktatás hazai rendszerének fontos eleme.

Amikor 2005-ben az RMKT vezetőségét arra kértük, hogy közösen szerkesszük ezután a lapot és ezt el is fogadták, akkor mindnyájan vállaltuk, hogy megfelelő szakmai anyagokkal látjuk el a szerkesztőket.

A *Közgazdász Fórum* szerkesztőbizottságának két éve vagyok tagja, és legfontosabb feladatomnak a fiatalok biztatását, valamint a lektori tevékenységet tekintem.

A kolozsvári Babeş–Bolyai TE fiatal közgazdász oktatói munkáikkal viszonylag kismértékben szerepelnek a *Közgazdász Fórum*ban. Sokkal inkább a magiszteri hallgatók munkái jelentek meg az utóbbi két évben a lapban. Mint mindennek az életben, ennek is megvannak a pozitív és negatív vonatkozásai a szerzőkre és a folyóiratra egyaránt. Kétségtelen előny, hogy a fiatalok már a mesteri felkészülés időszakában, amikor megkezdik valamely szakterületen a tudásuk elmélyítését, a szakírás területén is kipróbálhatják magukat, ráérezhetnek arra az örömre, amit a saját neve alatt megjelenő írás nyújthat, egyesek valóban eljegyzik magukat a tudományos munkával. Csakis gyakorolva válhat egy szakember jó szakíróvá, és ilyenekre nagy szükségünk van a közgazdász szakmában. Kérdés, hogy a „kötelező" feladatteljesítés mellett sikerül-e a publikációs készségek fejlesztésének előmozdítása és főleg a valós érdeklődést kialakítani a leendő fiatal közírókban. Ugyancsak fontos a lap szakmai színvonala szempontjából, hogy csakis olyan cikkek kerüljenek közlésre, amelyek valóban jelentős tudományos és gyakorlati eredményekről tudósítják az olvasókat.

Még egyetlen alkalommal sem zajlott nyilvános vita legalább a magyar tagozat oktatói részvételével valamely publikálásra szánt tanulmány kapcsán, de ezt mielőbb be kell vezetni. Ajánlatos volna a jövőben feltüntetni a mesteris diákok és a doktorjelöltek publikációinál a tudományos vezető nevét is, aki ily módon nagyobb mértékben vállalna felelősséget a szakmai igényesség vonatkozásában. Tény, hogy a cikktervezetek lektorálása nagy felelősséget jelent egyrészt a cikkíró személye, másrészt a bírálattal megbízó szerkesztőbizottság felé.

A *Közgazdász Fórum* szerkesztőbizottsága mindig is támogatta a fiatal kutatók eredményeinek a folyóiratban történő publikálását, és a jövőben is szükség van erre, de csakis a minőségi követelmények betartása mellett. Fontosnak tartom, hogy a *Közgazdász Fórum*ban színvonalas írások jelenjenek meg, ezért mindnyájunknak többet kell tennünk a jövőben.

Bízom benne, hogy a mai ünnepi megemlékezés ugyanakkor a folyóirat kiadásával, szerkesztésével, a munka jövőbeni irányaival kapcsolatos ügyekben is előrelépést hoz.